

POSLOVNI MODELI U E-TRGOVINI: B2B I B2C

Spoljnotrgovinsko poslovanje

Sunčica Rogić
suncica.rogic@hotmail.com

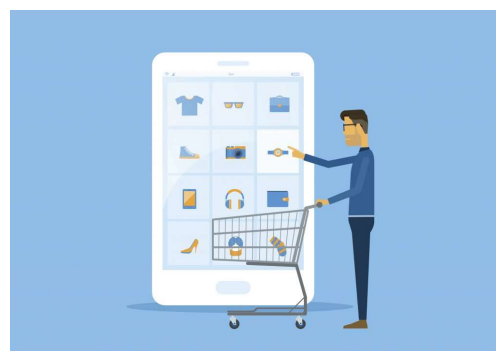
1

2

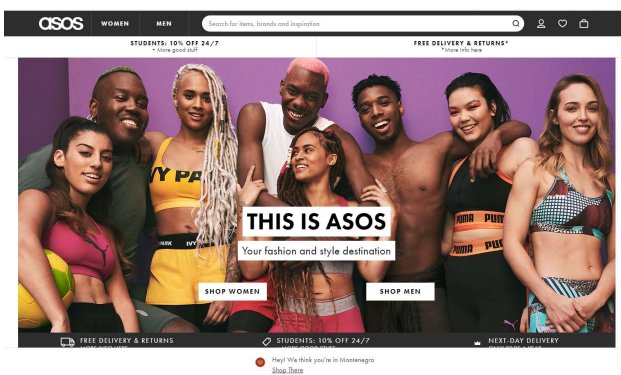
B2C poslovni model

E-maloprodavac	Virtuelni trgovac / bricks-and-clicks / kataloška prodaja / kupovina direktno od proizvođača	Amazon / Walmart / LLBean / Dell
Provajder zajednice	Facebook / LinkedIn	
Provajder sadržaja	Wall Street Journal / CDM	
Portal	Horizontalni (generalni) / Vertikalni (specijalizovani) / Pretraživač	MSN / Medelita / Google
Broker transakcija	SkyScanner / Zaposli.me	
Kreator tržišta	Ebay / Etsy	
Provajder usluga	VisaNow (EnvoyGlobal)	

3

E-MALOPRODAVCI

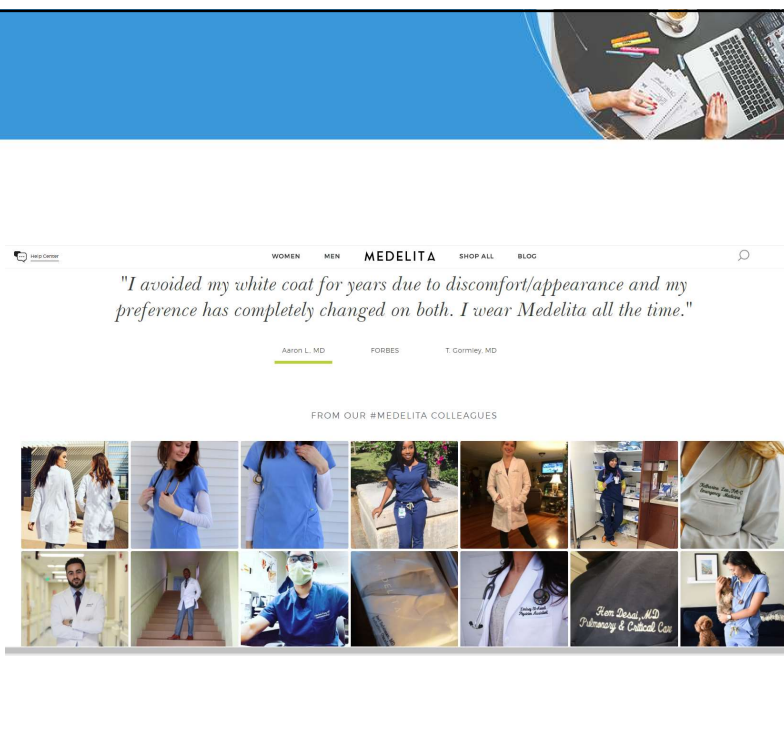
potencijalni potrošač je svaki korisnik Interneta

model prihoda baziran na prodaji proizvoda
(potrošač plaća za kupovinu određenog proizvoda)

4

E-MALOPRODAVCI

- barijere ulaska na tržište niske
- problem profitabilnosti
- **šansa – tržišne niše**

5

PROVAJDERI ZAJEDNICE

omogućava ljudima sličnih interesovanja da se povežu

model prihoda – pretplata,
prihod od prodaje, provizija,
affiliate fees i
prihodi od oglašavanja

BEST OF COLOURPOP | My Favorite Products - 2018
508,172 views

KathleenLights
Published on Jan 26, 2018

Hey, Guys! (WATCH IN HD)
Here is a video where I walk you through Coloupop's BEST PRODUCTS (WITH LIP SWATCHES TOO!)
hope you enjoy! Thanks for watching! xoxo!

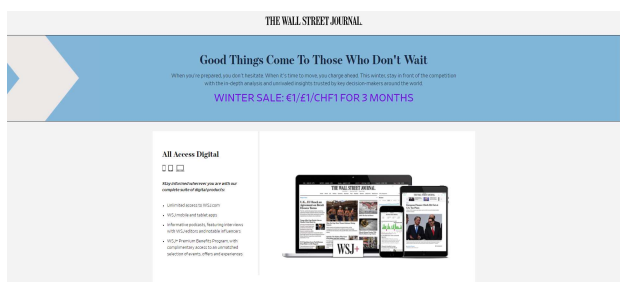
GET MY FAVORITES FOR 20% OFF FOR THE NEXT 5 DAYS: <http://bit.ly/KathleenFavorites>
Coupon code: Kathleen20

6

PROVAJDERI SADRŽAJA

distribuiraju informacije kroz video sadržaj, muziku, slike, tekst i druge umjetničke forme

Potrošači u SAD potrošili su 24 milijarde dolara na online sadržaj u 2013. godini (filmovi i drugi video sadržaj, muzika, e-knjige i sl).

vlasnici sadržaja
VS
agregatori sadržaja

7

PROVAJDERI SADRŽAJA

Primjeri:

- Deezer
- Harvard Business Review
- Trivago

Harvard Business Review

Get the Best in Management Thinking

Digital	Digital & Print	Premium
\$13 / month	\$17 / month	\$25 / month (best value)
Subscribe	Subscribe	Subscribe
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Unlimited access to all online articles ✓ Visual Library ✓ Editor-curated reading lists ✓ The weekly insider newsletter ✓ The HBR mobile app 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Harvard Business Review Print Edition ✓ Unlimited access to all online articles ✓ Visual Library ✓ Editor-curated reading lists 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Four free eBooks per year ✓ HBR Case Selections ✓ Harvard Business Review Print Edition ✓ Unlimited access to all online articles

DEEZER

HOME MY MUSIC MIXES POPULAR SEARCH

Switch account

Imagine Dragons...

PEACE IS THE MISSION

FLOW

A mix based on your favourites

PLAYLISTS PICKED FOR YOU

fun music 50 ways to say "I Lov... Hits de Beyoncé hiphop Stevie Wonder in the... cool

8

PROVAJDERI SADRŽAJA

agregator
sadržaja

trivago

USD EN Sign up Log in

Podgorica

Check-in: Saturday, 03/09/19

Check-out: Monday, 03/11/19

Two-person room

Price / night: \$600+

Accommodation: All types

Guest rating: All

Hotel location: City center

More filters: Select

View Map

Sort by: Our recommendations

Centreville & Experiences Montenegro
★★★★ Hotel (Top rated)
Podgorica, 1.4 miles to City center
9.4 Excellent (521 reviews)
Extremely clean (9.5 / 10)

Hotel Evropa
★★★★ Hotel
Podgorica, 0.6 miles to City center
8.3 Very good (321 reviews)
Excellent service (8.8 / 10)

Hilton Podgorica Crna Gora
★★★★★ Hotel
Podgorica, 0.4 miles to City center
8.3 Very good (243 reviews)
Excellent location (9.2 / 10)

Aurel
★★★★★ Hotel

Booking.com \$72
Hotels.com \$77
Agoda \$65
More deals from \$65

Hotel info
Expedia ~~\$94~~ \$77
2 nights for \$154
Free breakfast
View Deal

Booking.com \$46
Hotels.com \$50
Expedia \$50
More deals from \$46

Booking.com \$95
Hotels.com \$80
Hotels.com ~~\$142~~ \$80
Hotels.com \$80
2 nights for \$161
More deals from \$80

Booking.com \$74
Hotel info
Expedia ~~\$88~~ \$74
View Deal

9

PORTALI

Pretraživač + integrisani paket sadržaja i usluga
(vijesti, e-mail, IM, kalendar i planer, kupovina, video streaming i sl).

ne prodaju direktno

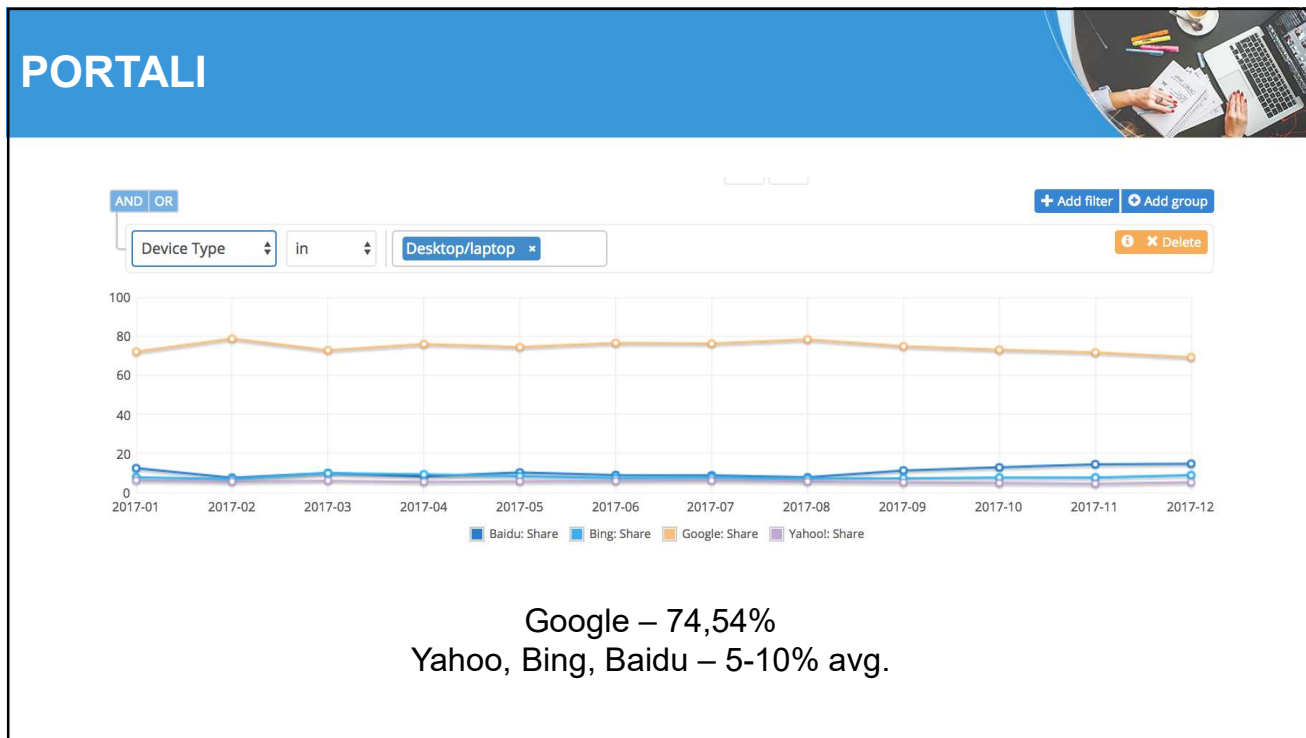
model prihoda – plasiranje reklama, referral fees za preusmjeravanje korisnika ka drugim stranicama, naknada za premium usluge)

96%

prometa na pretraživačima

10

11

PORTALI

Learn to sail in Greece - All RYA sailing courses

Most Popular Discussions

- Devastatingly sad video: "The End of The Dream"
- Benataeu grid construction
- light switches
- Is it completely insane to have a high-end bicycle on a cruising boat?
- Hookah System
- OpenCPN
- Cruising from US to Bahamas and south Boat Documents needed?
- Removing the haze from Dodge windows
- Tablet Navigation as a backup?
- Looking to buy a boat with 4 battery banks...

Verticalni portal – fokusiran na jedan tržišni segment - nišu

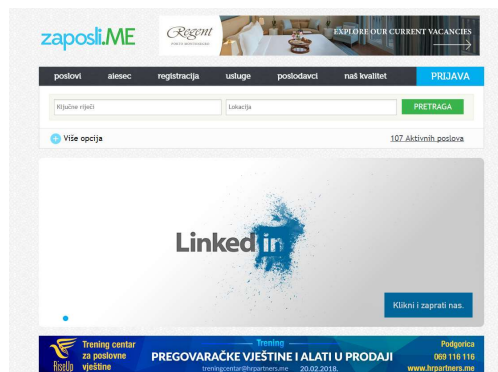
12

BROKER TRANSAKCIJA

- finansijske usluge
- usluge putovanja
- usluge upućivanja na posao

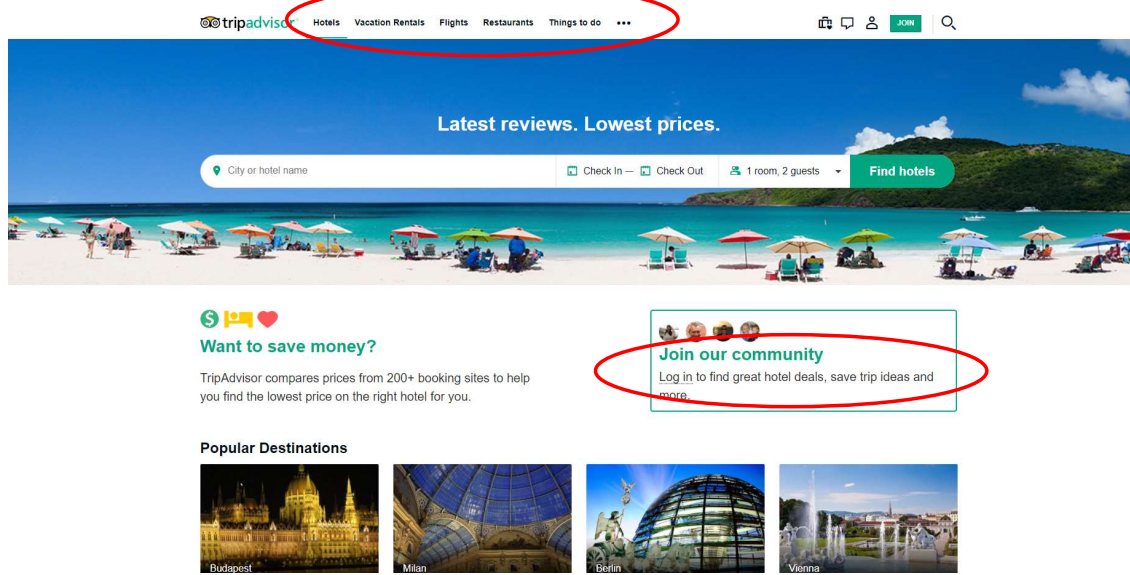
→ ušteda vremena i novca

model prihoda – transakciona provizija,
naknada za objavljivanje oglasa,
provizija pri rezervaciji smještaja/prevoza

13

BROKER TRANSAKCIJA

14

BROKER TRANSAKCIJA

15

KREATOR TRŽIŠTA

odvajanje tržišta od fizičkog prostora
nema troškove inventara i proizvodnje

model prihoda – provizija kao
% od svake transakcije, ili
naknada koja se naplaćuje
prodavcima da pristupe tržištu

razlika između kreatora tržišta i transakcionih brokera – brokeri sprovode transakciju za klijenta, dok je kreator tržišta isključivo posrednik i ne učestvuje direktno u razmjeni

16

PROVAJDER USLUGA

model prihoda – naknada za uslugu, mjesečna pretplata, oglašavanje, prikupljanje ličnih informacija korisnih za direktni marketing

Freemium
poslovni model

17

PROVAJDER USLUGA

OSIGURANJE MREŽA

+382 20 40 30 20 O NAMA TRAJI

1. UVOD I USLOVI
2. OSIGURANA SUMA I TARIFNA GRUPA

Odaberite iznos osigurane sume:

Odaberite tarifu:

U sljedećem koraku unosite detalje o osiguranju:

[Dalje](#)
3. DETALJI
4. PODACI O UGOVARAČU OSIGURANJA
5. PODACI O OSIGURANICIMA
6. PREGLED
7. PLAĆANJE (sajt CKB-a)
8. POTVRDA

ušteta vremena i novca

18

PROVAJDER USLUGA

neke usluge ne mogu biti pružene online...

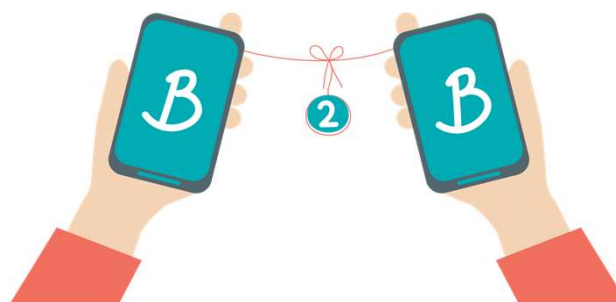
The screenshot shows the website's navigation menu with options like 'Naslovna', 'Ordinacije CG', 'Ordinacije SRB', 'Ordinacije BiH', 'Zubni tehničari', 'Stomatološka oprema', 'Oglašji', and 'Kontakt'. The main content area is titled 'Zubni tehničari' and includes a search bar with 'podgorica' entered. Below the search bar, there are three search results: 'Dental Lab - Podgorica', 'ZUBNA LABORATORIJA MEDODENT - Podgorica', and 'AMER DENT - Podgorica'. A sidebar on the right shows a Facebook page for 'Stomatologija.me' with 15,186 likes and a post about a dental license exam.

...međutim, možemo online zakazati pregled ili dobiti dodatne informacije

19

B2B poslovni model

Procjena prihoda za 2016:
B2B: 6.7 biliona
B2C: 600 milijardi

e-distributer
e-nabavka
berza
industrijski konzorcijum

20

E-DISTRIBUTER I E-NABAVKA

e-distributer - kompanija koja obezbeđuje proizvode i usluge direktno individualnim kompanijama

e-nabavka – kreira i omogućava pristup digitalnim elektronskim tržištima

model prihoda B2B provajdera usluga: transakciona provizija, godišnja naknada za licencu (+*ekonomija obima*)

SAP Ariba

21

BERZE

berze – nezavisno digitalno elektronsko tržište gdje se stotine dobavljača sastaje sa malim brojem velikih komercijalnih kupaca

model prihoda – transakciona provizija

kupci – sa jednog prikupljaju informacije o dobavljačima i cijenama
prodavci – imaju benefite od proširenog pristupa kupcima

22

INDUSTRIJSKI KONZORCIJUMI

Industrijski konzorcijumi su **vertikalna tržišta** u vlasništvu industrije, koja poslužuju određene grane, kao što su automobilska, vazduhoplovna, hemijska, cvjetna ili drvna industrija.

Horizontalna tržišta prodaju određene proizvode i usluge širokom spektru kompanija.

Vertikalna tržišta snabdijevaju manji broj kompanija sa proizvodima i uslugama od posebnog značaja za svoju industriju, dok horizontalna tržišta snabdijevaju kompanije u različitim industrijama sa određenim vrstama proizvoda i usluga, kao što su marketing, finansijske ili računarske usluge.

23

INDUSTRIJSKI KONZORCIJUMI

EXOSTAR

Solutions Industries Partners MyExostar ☰

The Exostar Platform

A trusted workspace for secure information sharing and collaboration.

[EXPLORE OUR PLATFORM](#)

Industries

Helping highly-regulated industries strengthen security, reduce expenditures, and raise productivity so they can better meet business objectives.

[FIND YOUR INDUSTRY](#)

DFARS/NIST Compliance

Exostar can prepare your organization for changing DoD regulations.

[LEARN MORE](#)

BAE Systems
Boeing
Lockheed Martin
Raytheon
Rolls Royce

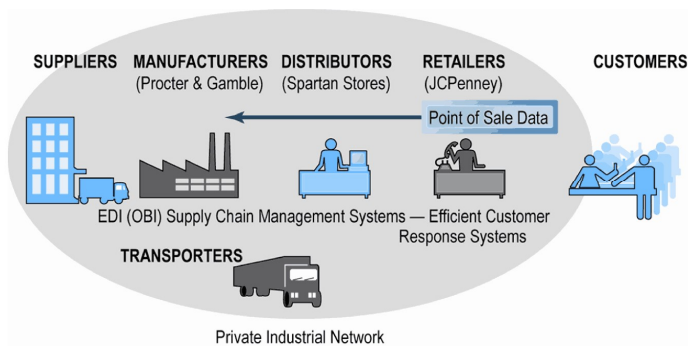
*300 sistema nabavke
70000 partnera
95 zemalja*

24

PRIVATNE INDUSTRIJSKE MREŽE

Digitalna mreža za koordiniranje komunikacije između poslovnih partnera

Nivo zaliha
Planiranje resursa
Status pošiljki
Obim prodaje
Predviđanje tražnje...

25

Hardver (web serveri)	Dizajn web sajta	Sigurnost i enkripcija	Search engine marketing	Registracija domena
Softver (server softver)	Provajderi platforme za e-trgovinu	Sistemi plaćanja	E-mail marketing	Streaming / Online video
Cloud provajderi	Hardverska platforma za m-trgovinu	CRM-Customer relationship management	Affiliate marketing	Društveni marketing
Hosting usluge	Softverska platforma za m-trgovinu	Upravljanje porudžbinama	Live chat	Web analitika

26

29. avgust 1997, Kalifornija

Reed Hastings & Marc Randolph,

←
kompjuterski inženjer i
matematičar

←
marketing direktor

\$2.5 miliona

27

NETFLIX

1997 – DVD prodaja i izdavanje

1999 – mjesečna pretplata

2000 – ponuda: Blockbuster akvizicija \$50m

2002 – inicijalna prodaja akcija 5.5m x \$15

2003 – prva profitabilna godina: \$6.5m profit / \$272m prihod

2007 – video on demand (Feb – dostavili svoj milijarditi DVD)

28

2014 – 50 miliona pretplatnika i rebranding (41 zemlja)

OLD

NEW

2016 – velika ekspanzija na još 150 zemalja (osim Kine)

2017 – obezbijedena licenca za Kinu (*Baidu / iQiyi*)

2018 – najveća kompanija iz sfere digitalnih medija i zabave
(59. kompanija čijim se akcijama javno trguje)

29

Iznajmljivanje diskova

- 58 shipping lokacija u SAD
- nema roka za vraćanje diska

Video on demand

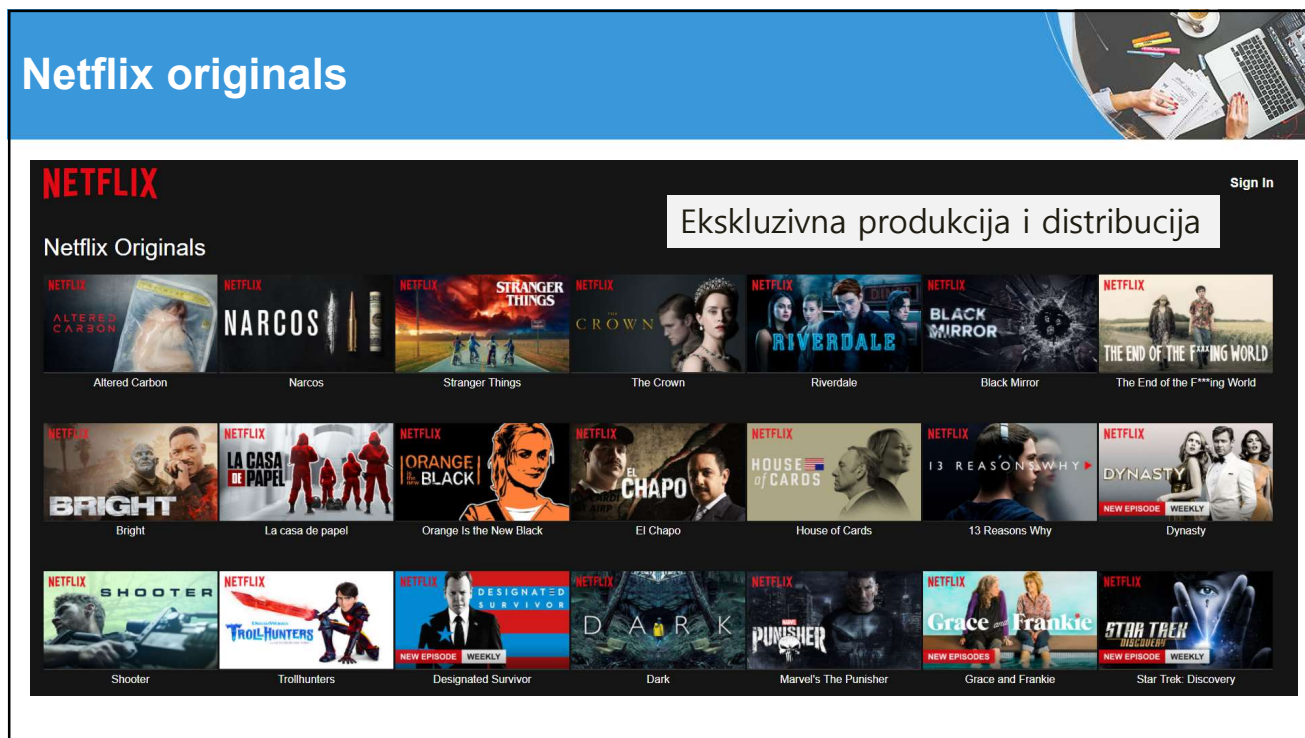

Choose one plan and watch everything on Netflix for a month

	BASIC	STANDARD	PREMIUM
Monthly price after free month ends on 3/8/18	EUR7.99	EUR9.99	EUR11.99
HD available	×	✓	✓
Ultra HD available	×	×	✓
Screens you can watch on at the same time	1	2	4
Watch on your laptop, TV, phone and tablet	✓	✓	✓
Unlimited movies and TV shows	✓	✓	✓
Cancel anytime	✓	✓	✓
First month free	✓	✓	✓

30

Netflix originals

31

Januar 2018 – 117.58m pretplatnika širom svijeta
(54.75m u SAD)

Servis dostupan u 190 zemalja

Prihod 2017 – \$11.69 milijardi

Profit 2017 – \$187 miliona

32

Trenutni trendovi u maloprodaji pokazuju da 51% Amerikanaca preferira online kupovinu; elektronska trgovina porasla je za 23% u odnosu na prošlu godinu.

Očekuje se da će se e-trgovina promijeniti još brže jer brendovi omogućavaju glasovna pretraživanja. Govorne asistente se već koristi 40% milenijalaca pri kupovini, a očekuje se da se dostigne nivo od 50% do 2020. godine.

Ova transformacija maloprodaje nastaviće se, kako potrošači budu integrirali digitalne uređaje u njihove navike u kupovini.

- Artificial intelligence
- Augmented reality
- Subscription Box Models
- (video) content
- Multi-Channel Ecommerce
- Ecommerce Automation

33

DISKUSIJA

Ispitajte iskustvo kupovine online u odnosu na kupovinu u tradicionalnom okruženju. Zamislite da ste odlučili da kupite fotoaparat.

Prvo kupujete aparat na tradicionalnom tržištu. Opišite proces – gdje pronalazite informacije, kako odlučujete koji model birate, koje prodavnice posjećujete, koliko vremena vam je potrebno, kako upoređujete cijene i sl.

Zatim, kupujete aparat na Web-u ili preko mobilne aplikacije. Opišite proces i uporedite iskustvo online i tradicionalne kupovine.

Koje su prednosti i nedostaci jednog i drugog načina kupovine? Koji više odgovara vama, konkretno za kupovinu ovog proizvoda i zašto?

34

shopify

naredni čas

Shopify Roadshow Documentary
28,105 views

E-commerce kompanija iz Kanade, koja nudi usluge plaćanja, marketinga, dostave i alata za komunikaciju sa kupcima, koji olakšavaju proces vođenja online prodavnice za male trgovce.

35

Hvala na pažnji!

Sunčica Rogić
suncica.rogić@hotmail.com

konsultacije – četvrtak 10:00-11:30 / kabinet 414

36